

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Quæst. 7. Quid præterea sit in notandum circa obligationem sponsalium & tempus ineundi Matrimoni.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

ADDENDA.

Quest. 7. Quid præterea sit notandum circa obligationem sponsalium & tempus ineundi Matrimonii. *Bl.* §. 1. Si Titius absolute, sed liberaliter promiserit, & Caja acceptarit promissionem, sed non repromiserit, si Titius resiliat, probabile est tantum venialiter peccare, quia secundum dicta l. 3. p. 2. n. 772. probabile est virtutem fidelitatis ac veracitatis, obligare tantum sub veniali, & ita docent etiam *Gob. tr.* 10. num. 121. *Spor. n.* 260. Si tamen voluisset alteri strictum jus facere, & tum resiliaret, probabilius est peccaturum graviter contra iustitiam, secundum dicta ibidem n. 774.

58.

§. 2. Si mutuò promittant, *Vasq. & Pontius l.* 2. c. 12. dicunt, quòd non possint se obligare sub veniali tantum, quamvis vellent, eò quòd contractus sponsalium ex natura sua obliget graviter. *Sanch. l.* 1. d. 9. n. 6. dicit, quòd possint se obligare tantum venialiter, quia tota obligatio pender à sola voluntate contrahentium, uti obligatio voti à vovente, vovens autem potest se leviter tantum obligare ad materiam de se gravem, secundum dicta l. 3. p. 1. n. 429., ergo & sponsi ad sponsalia. Et ideo docet etiam *Sanch. d.* 6. n. 13. sponsalia posse ex sola fidelitate contrahi. *Avers. q.* 8. f. 8. *Tumb. Spor.* probabilius dicunt posse quidem se obligare sub veniali tantum, imò & sub nulla culpa, sed tantum sub pœna amittendi arrham, sed tum non fore propriè dicta sponsalia, quia hæc ex communi sensu Ecclesiæ debent asserre gravem & certam obligationem futuri Matrimonii, alioquin

59.

etiam non inducerent impedimentum publicae honestatis. Semper autem praesumi debent sponsi voluisse se obligare sub mortali, *Gloss. num. 122.*

60. §. 3. Tenendum est cum *S. Thom. Laym. Busem.* supra, quod sponsalia obligent, quamvis iniuriam sint etiam in minorenni aetate, cum imparibus quoad opes; inconsultis & invitis parentibus, uti dicitur n. 100, ideoque validum esse etiam Matrimonium, quod inficiis & invitis parentibus iniuriam, quamvis per hoc peccari possit, ut dicam à nu. 569. & universim sponsalia posse esse valida, quamvis peccetur illa in eundo, dicitur *Sanch. l. 7. d. 2. nu. 9. Pont. l. 6. c. 7. num. 9.* sicuti votum valet, quamvis fiat contra prohibitionem Superioris.

61. §. 4. Si tempus non sit praefixum pro in eundo Matrimonio, obligant sponsalia, per se loquendo, quamprimum commodè fieri potest, uti colligitur ex *L. In omnibus obligationibus ff. De Reg. Juris, & L. Cum qui ff. De verb. oblig.* qui enim diutius differtur sine causa, eò plus subtrahitur de debito promissionis. Additur tamen *L. Saepè, De spons. saepè justè ac necessarè cause non solum annum vel biennium, sed etiam triennium & quadriennium trahunt sponsalia, velut valetudo sponsaeque, vel maritus parentum.* Et quamvis v. sponsa non moneat sponsum sine causa differtentem, si tamen id non faciat ex reverentia, pudore, metu, ne offendat, tenetur ipse sponsus urgere, quia ea dilatio non est voluntaria sponsae. *Sanch. l. 1. d. 28. n. 2. Avers. f. 8.* Quid dicendum sit, si sponderint pro certo die inire Matrimonium, dicitur n. 206.

62. §. 5. Saepè non expedit, ut quis post sponsalia

lia invitus cogatur inire Matrimonium, hinc
 Luctus III. Papa relatus c. 17. De spons. ait: Re-
 quisivit à nobis tua fraternitas, quæ censurâ mulier com-
 pelli debeat, quæ jurisjurandi religione neglectâ nubere
 remisit, cui se nupturam interposito juramento firmavit,
 ad quod breviter respondemus, quod cum libera debeant
 esse Matrimonia, monenda est potius quàm cogenda, cum
 coactiones difficiles frequenter soleant exitus habere. Pu-
 tarunt quidem S. Thom. & alii, non posse aliquem
 per Judicem in foro externo compelli ad spon-
 salia implenda, quia etiam sic videtur statui
 Cap. Præterea 1. De spons. è contrâ S. Bonav. S. An-
 ton. Henriq. Cón. Sanch. l. 1. d. 19. Pontius l. 12. c.
 6. aliique dicunt Judicem cogere posse, etiam
 quando non sunt juramento firmata, sic enim
 habetur Cap. Ex litteris De spons. ut Episcopus
 recusantem cogat censuris: & ratio est, quia te-
 netur ex justitia, ergo ad hoc attineri potest per
 Judicem: sed Avers. Mastr. Krimer n. 177. concii-
 liant sententias & dicunt, si Judex prævideat
 jurgia vel alia mala ex Matrimonio, meritò de-
 bere moderatè procedere, aut tantùm consule-
 re; si autem non occurrat prudens periculum
 mali secuturi, meritò cogere etiam per pœnas.

63.

§. 6. Monendi sunt sponsi, ut post sponsalia
 non diu differant Matrimonium, hæc enim di-
 latio est occasio plurimarum turpitudinum, Gob.
 n. 124. Similiter cavendum, ne sponsi tales re-
 linquantur soli, quid autem illis liceat, dicitur
 à n. 151.

64.

Q. 8. Quid addendum sit circa illum, qui fictè pro-
 misit, vel non cogitans de obligatione, R. §. 1. Quam-
 vis Led. Navarr. Vasq. & alii cum Avers. q. 8. f. 2.
 dicant eum, qui fictè promisit, teneri ducere,
 tamen rectè contradicit cum communi Busenb.

C 5

suprà